

Πρώτη Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2020-2021)

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

14^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΛΑΜΙΑΣ

ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΩΝ 42

35132 ΛΑΜΙΑ

Το 12/Θ 14^ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας, ιδρύθηκε με την απόφαση ΦΕΚ 142/13-7-1959/ΤΑ΄ και έκτοτε συστεγάζεται και συλλειτουργεί αρμονικά με το 6/Θ 20^ο Δημοτικό Σχολείο Λαμίας.

Με το ΦΕΚ 1065/Β/30-08-2000 η οργανικότητα έγινε 12 με κατηγορία μοριοδότησης Α.

Το σχολείο μας λειτουργεί σε μια περιοχή που χαρακτηρίζεται από πολύπλοκα κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά χαρακτηριστικά. Σε αυτό υπηρετούν 35 εκπαιδευτικοί διαφόρων ειδικοτήτων ήτοι: δεκαεννέα εκπαιδευτικοί κλάδου δασκάλων, τέσσερις εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής, τρεις εκπαιδευτικός Αγγλικής Γλώσσας, ένας εκπαιδευτικός Τ.Π.Ε., ένας εκπαιδευτικός Μουσικής, μία εκπαιδευτικός Γερμανικών, μία εκπαιδευτικός Γαλλικών, μία εκπαιδευτικός Εικαστικών, μία εκπαιδευτικός Θεατρικής Αγωγής, μία εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής (Τ.Ε.) και δύο στην ΕΔΕΑΥ. Από τους δασκάλους τέσσερις εκπαιδευτικοί είναι Παράλληλης Στήριξης.

Το κοινό διδακτήριο κατασκευάστηκε το 1982, για να λειτουργήσει με έντεκα (11) αίθουσες διδασκαλίας και βοηθητικούς χώρους. Η χωρητικότητά του σε μαθητές ήταν το πολύ μέχρι 250. Σήμερα έχουν γίνει στον ίδιο χώρο δεκαοκτώ (18) αίθουσες διδασκαλίας και φοιτούν 370-390 μαθητές. Οι αίθουσες δεν επαρκούσαν ποτέ για τέτοιους αριθμούς μαθητών, που είχαν πάντα τα Σχολεία μας, με αποτέλεσμα διάδρομοι να γίνουν αίθουσες διδασκαλίας και χώροι που είχαν σχεδιαστεί για άλλη χρήση να μετατραπούν επίσης σε αίθουσες διδασκαλίας. Κατά το τρέχον σχολικό έτος 2020-21, στα σχολεία μας φοιτούν 374 μαθητές, 120 μαθητές στο 20^ο Δημοτικό και 254 στο 14^ο Δημοτικό. Ως εκ τούτου πολλά τμήματα στοιβάζονται σε μικρές και ακατάλληλες αίθουσες, χωρίς άνεση χώρου και σωστό αερισμό, και λόγω του αριθμού των μαθητών και λόγω των παλαιών ανακλινόμενων παραθύρων. Το πρόβλημα εντάθηκε και με τα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν για την αντιμετώπιση του COVID-19.

Οι κοινόχρηστοι χώροι δεν επαρκούν επίσης για τον αριθμό των μαθητών και των εκπαιδευτικών. Για τόσους μαθητές υπάρχουν οκτώ (8) τουαλέτες, 4 για αγόρια και 4 για κορίτσια. Το προσωπικό του Σχολείου ανέρχεται στον αριθμό των πενήντα ενός (51) ατόμων, 46 εκπαιδευτικοί και 5 βοηθητικό προσωπικό. Για όλους αυτούς υπάρχουν δύο (2) τουαλέτες, μία ανδρών και μία γυναικών. Επισημαίνοντας ότι οι γυναίκες είναι σαράντα (40) για μία τουαλέτα.

Η κατάσταση του κτηρίου δεν είναι καλή. Στα 10 χρόνια που έχουμε αναλάβει τη διοίκηση του Σχολείου, παρόλο που έχουν επισημανθεί πολλές φορές κάθε χρόνο τα κτηριακά προβλήματα, και παρόλο που οι υπηρεσίες του Δήμου τα έχουν καταγράψει, οι παρεμβάσεις είναι ελάχιστες έως μηδενικές. Υπάρχουν αίθουσες με υγρασία και πεσμένους σοφάδες, με τον σκουριασμένο οπλισμό να φαίνεται σε κολώνες και δοκάρια. Από το 2011 δεν βάφτηκε ποτέ εξωτερικά το κτήριο, το οποίο φέρει γκράφιτι και ακατάλληλα πολλές φορές συνθήματα. Μικρές

εικαστικές παρεμβάσεις έγιναν από τους Συλλόγους Γονέων & Κηδεμόνων καθώς και από μία εκπαιδευτικό Εικαστικών.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό των Σχολείων μας είναι η Συλλειτουργία τους, η οποία είναι ουσιαστική και όχι τυπική. Τα δύο Σχολεία έχουν τα πάντα κοινά. Δεν διαχωρίζονται σε κανένα τομέα ή δράση. Οι αίθουσες είναι κοινές, οι βοηθητικοί χώροι κοινοί, οι δράσεις κοινές, οι γιορτές και οι εκπαιδευτικές επισκέψεις επίσης κοινές. Η Λειτουργία είναι σαν ένα και μοναδικό Σχολείο. Φυσικά τα Σχολεία διατηρούν την αυτονομία τους σε ό,τι αφορά στη διαχείριση προσωπικών προβλημάτων μαθητών και εκπαιδευτικών, αλλά όλα τα άλλα θέματα προγραμματίζονται και αντιμετωπίζονται από κοινού με τους Διευθυντές και τους Εκπαιδευτικούς, με αποτέλεσμα αρκετές φορές οι μαθητές, ακόμα και γονείς, να μην ξεχωρίζουν σε ποιο από τα δύο Σχολεία φοιτούν. Αυτό το πνεύμα συνεργασίας ενστερνίστηκαν και ακολουθούν και οι Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων των Σχολείων μας.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

(Αξιολόγηση: 4)

Στο Σχολείο μας, όπως και σε κάθε Δημοτικό Σχολείο τα διδακτικά βιβλία είναι το πιο διαδεδομένο, εύχρηστο και πιο αναγνωρισμένο διδακτικό εργαλείο για την υλοποίηση του Αναλυτικού Προγράμματος και την επιλογή διδακτικών πρακτικών, αλλά έχουν περάσει από τότε πολλά χρόνια και πολλά έχουν αλλάξει στην κοινωνία μας. Στο διάστημα αυτό δεν έχει διατυπωθεί καμία επίσημη αποτίμηση της συμβολής τους στην βελτίωση της ποιότητας της διδασκαλίας. Καμία έρευνα με το στόχο αυτό δεν πραγματοποιήθηκε από το υπουργείο, με αποτέλεσμα, η ποιότητα των βασικών διδακτικών εργαλείων του Σχολείου που φτάνουν στα χέρια εκατοντάδων χιλιάδων μαθητών να μην έχει αποτιμηθεί μέχρι σήμερα. Δεν έχει ούτε καν απευθύνει ένα σχετικό ερώτημα στους εκπαιδευτικούς της πράξης, σε αυτούς που τα χρησιμοποιούν καθημερινά και προσπαθούν να πετύχουν τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης, ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν κριτική σκέψη και αναλυτικά εργαλεία και να κατακτήσουν τις γνώσεις που έχουμε επιλέξει να προσφέρουμε δημοκρατικά, με παιδαγωγικά και επιστημονικά κριτήρια.

Στη διάρκεια των χρόνων αυτών οι εκπαιδευτικοί της πράξης ανέπτυξαν πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό, που πολλές φορές συμπληρώνει, αντικαθιστά, εμπλουτίζει, διορθώνει και προσαρμόζει τα διδακτικά βιβλία στις ποικιλόμορφες συνθήκες που διαμορφώνονται για μαθητές κι εκπαιδευτικούς.

Μεγάλο πρόβλημα όμως αποτελεί και η έκταση της ύλης. Αλλαγή των αναλυτικών προγραμμάτων αξιοποιώντας όμως τη συσσωρευμένη γνώση και τις εμπειρίες των εκπαιδευτικών της πράξης και όχι μόνο των ειδημόνων, που ίσως να έχουν πολλές θεωρητικές γνώσεις, αλλά να έχει περάσει μεγάλο χρονικό διάστημα από τότε που ίσως μπαίνουν σε αίθουσες διδασκαλίας.

Οι εκπαιδευτικοί μας, όπως κάθε σχολικό έτος, έτσι και φέτος, αξιοποιώντας όλα τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, καλλιεργούν κίνητρα που προωθούν και προάγουν τη μάθηση και χρησιμοποιούν στρατηγικές διδασκαλίας για την επίτευξή τους. Προσπαθούν να καλύψουν τις συναισθηματικές ανάγκες των μαθητών τους, όπως αγάπη, αποδοχή και αυτοεκτίμηση, ώστε αυτοί να υιοθετούν θετική στάση στη μάθηση.

Σε ότι αφορά την αξιολόγηση των μαθητών μας, θεωρούμε ότι η ποιότητα της εργασίας μέσα στην εκπαιδευτική πράξη δεν μπορεί να αποτιμηθεί, αφού αυτή καθορίζεται και από εξωτερικούς παράγοντες, όπως κοινωνική διαστρωμάτωση μαθητών, φτωχό οικογενειακό περιβάλλον κ.ά. Η αξιολόγηση για εμάς δεν αποτελεί σκοπό για κατηγοριοποίηση, αλλά ευκαιρία για ανατροφοδότηση, ενθάρρυνση, άμβλυνση των αδυναμιών των μαθητών μας και προώθηση της κινητοποίησής τους για μάθηση.

Η υποστήριξη δε και ένταξη ευάλωτων ομάδων μαθητών μας ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αποτελεί προτεραιότητά μας και ιδιαίτερη μέριμνά μας.

Σε ό,τι αφορά τις καινοτόμες διδακτικές πρακτικές, ο καινοτόμος χαρακτήρας δεν αποτελεί καθαυτή αξία. Μια καινοτόμος πρακτική μπορεί, ανάλογα με το περιεχόμενό της, να είναι μορφωτικά περισσότερο ή λιγότερο επωφελής, ουσιαστική ή ανούσια, κοινωνικά δίκαιη και συμπεριληπτική ή κοινωνικά άδικη και απορριπτική για τους εύάλωτους, κοινωνικά ευαίσθητη ή κοινωνικά μεροληπτική προς τους αδύναμους. Οι εκπαιδευτικοί επιχειρούμε, παρά τις δυσκολίες της ύλης και του ρόλου του Σχολείου στην αναπαραγωγή της κοινωνικής ανισότητας, να εισάγουμε στη σχολική καθημερινότητα μορφωτικά επωφελείς και κοινωνικά αντισταθμιστικές πρακτικές.

Τέλος, η απουσία χώρων εργαστηρίων (Φυσικών, Ξένων Γλωσσών, Εικαστικών), εργαστηριακού εξοπλισμού, δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων ιδιαίτερα στη σημερινή συγκυρία κάνει το σχολείο φτωχότερο και τη χαρά των μαθητών μας μικρότερη.

Σχολική διαρροή - φοίτηση

(Αξιολόγηση: 4)

Η φοίτηση των μαθητών χαρακτηρίζεται συνεπής και συστηματική με ελάχιστα προβλήματα και η σχολική διαρροή είναι σχεδόν μηδενική στο σχολείο μας. Προβλήματα όμως παρουσιάστηκαν και συνδέονται με την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Είναι δηλαδή εκείνα που προέκυψαν από την απουσία του απαραίτητου ηλεκτρονικού εξοπλισμού από πολλούς γονείς και την καθυστερημένη κρατική φροντίδα για την σχετική προμήθεια, αλλά κι εκείνα που συνδέονται με την αδυναμία πολλών γονέων να επιβλέψουν και να εξασφαλίσουν την τακτική φοίτηση των παιδιών τους στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Τα αποτελέσματα αυτών των προβλημάτων πρέπει να εντοπιστούν, να καταγραφούν και στη συνέχεια να σχεδιαστεί η αντιμετώπισή τους. Όπως επίσης πρέπει να εντοπιστεί, να αναδειχθεί και να αξιοποιηθεί ο τεράστιος διδακτικός και παιδαγωγικός πλούτος που προέκυψε από την προσπάθεια των εκπαιδευτικών να λύσουν μόνοι τους τα καθημερινά προβλήματα της συγκεκριμένης περιόδου.

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

(Αξιολόγηση: 4)

Η υποστήριξη και η ενίσχυση των σχέσεων και της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών μας αποτελεί προτεραιότητά μας. Οι εκπαιδευτικοί σε συνεργασία με τη Διεύθυνση του Σχολείου και τους γονείς, καλλιεργούν την ανάπτυξη ομαλών διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μαθητών μας, ενισχύουν διαύλους επικοινωνίας και διαμορφώνουν κλίμα αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης και σεβασμού της διαφορετικότητας του άλλου. Ιδιαίτερα προβλήματα αποκλίνουσας συμπεριφοράς των μαθητών μας δεν αντιμετωπίσαμε στην δια ζώσης διδασκαλία.

Κατά την περίοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης η υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών μας υπήρξε προβληματική εξ αιτίας της φύσης της συγκεκριμένης μορφής εκπαίδευσης. Η φυσική απομόνωση, η απουσία της φυσικής αλληλεπίδρασης μεταξύ τους, η χρήση διαφορετικών καναλιών επικοινωνίας (π.χ. κινητά τηλέφωνα, mail, viber, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κλπ.) από τους μαθητές των μεγαλύτερων κυρίως τάξεων, καθιστούν αμφισβητήσιμη τη διαμόρφωση ουσιαστικών σχέσεων επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των.

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

(Αξιολόγηση: 4)

Οι τεράστιες προσπάθειες που κατέβαλαν οι εκπαιδευτικοί μας και η Διεύθυνση του Σχολείου, για να

αποκαταστήσουν κάποια μορφή επικοινωνίας με τους μαθητές τους και μια μορφή λειτουργίας του Σχολείου κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, καθώς και η συνεργασία με τους γονείς για την επίλυση πρωτόγνωρων προβλημάτων τηλεεκπαίδευσης, όπως και η αδιάλειπτη έγνοια τους για τους μαθητές τους, συνέβαλαν στην ανάπτυξη σχέσεων σεβασμού και εμπιστοσύνης μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών.

Αλλά και στη δια ζώσης διδασκαλία, η συνεργασία εκπαιδευτικών - μαθητών ήταν άκρως εποικοδομητική. Οι μαθητές εμπιστεύονται τους δασκάλους τους, νιώθουν ασφάλεια κοντά τους, αναζητούν τη βοήθειά τους και σέβονται τη γνώμη τους. Η συνεργασία τους δε στην τήρηση των μέτρων υγιεινής και προστασίας λόγω covid 19 ήταν και είναι εξαιρετική.

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

(Αξιολόγηση: 4)

Η συνεργασία του Σχολείου μας με τους γονείς διευκολύνεται από τη σταθερή παρουσία αρκετών μόνιμων εκπαιδευτικών, έτσι ώστε η σχέση τους με τους γονείς να μην ξεκινάει κάθε χρόνο από το μηδέν. Το Σχολείο τους ενημερώνει όλους συστηματικά και υπεύθυνα τόσο για την επίδοση και την πρόοδο των παιδιών τους, σε τακτά χρονικά διαστήματα σύμφωνα με τη νομοθεσία, όσο και για θέματα ήθους και συμπεριφοράς στο σχολικό περιβάλλον.

Για το σχολικό έτος όμως 2020-2021, σε όλα αυτά βέβαια θα πρέπει να προστεθούν και οι δυσκολίες που προέκυψαν από τα υγειονομικά πρωτόκολλα αντιμετώπισης της πανδημίας, όπως ο περιορισμός των φυσικών συναντήσεων και των επισκέψεων των γονέων στο σχολείο, τα τεχνολογικά και άλλα προβλήματα με τις εξ αποστάσεως συναντήσεις. Οι εκπαιδευτικοί όμως χωρίς ουσιαστική κρατική βοήθεια, με δικές τους πρωτοβουλίες και χρησιμοποιώντας δικά τους μέσα, έδωσαν πολλές λύσεις στα σχετικά προβλήματα.

Θετικά σημεία

1. Η λειτουργία του Σχολείου, Πρώρης Υποδοχής (Πρωινή Ζώνη), Πρωινού και Ολοήμερου μέχρι στις 16:00, και η διαμόρφωση του Ωρολογίου Προγράμματος με όλους τους εκπαιδευτικούς από την αρχή του σχολικού έτους.
2. Οι ενιαίοι και καθολικοί μορφωτικοί και παιδαγωγικοί στόχοι για όλα τα παιδιά.
3. Η δωρεάν και έγκαιρη διανομή των διδακτικών βιβλίων.
4. Η συμμετοχή των μαθητών μας στους Πανελλήνιους Διαγωνισμούς Φυσικών και Μαθηματικών με την παρότρυνση και την ενίσχυση του Σχολείου.
5. Η καθημερινή ανατροφοδότηση των μαθητών για την πρόδό τους και την αντιμετώπιση των δυσκολιών της εκπαίδευσής τους.
6. Η τοποθέτηση τεσσάρων εκπαιδευτικών που στελέχωσαν την παράλληλη στήριξη.
7. Οι επιτυχείς προσπάθειες των εκπαιδευτικών να διατηρήσουν κάποια μορφή σχολικής εκπαίδευσης κατά τη διάρκεια της αναστολής λειτουργίας της σχολικής μονάδας.
8. Η ύπαρξη επαρκούς ηλεκτρονικού εξοπλισμού και οπτικών υλών καθώς και το πλούσιο εκπαιδευτικό υλικό που παρήγαγαν οι εκπαιδευτικοί κατά τη διάρκεια της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η αξιοποίησή του στη διδακτική πράξη.

9. Οι καθημερινές προσπάθειες διαμόρφωσης αντισταθμιστικών και μορφωτικά επωφελών παιδαγωγικών πρακτικών από τους εκπαιδευτικούς.
10. Η λειτουργία του Τμήματος Ένταξης
11. Η λειτουργία της Ε.Δ.Ε.Α.Υ. (Επιτροπή Διαγνωστικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης)

Σημεία προς βελτίωση

1. Η στελέχωση των θέσεων αντισταθμιστικών δομών (Ε.Δ.Ε.Α.Υ.) με δημιουργία οργανικών θέσεων.
2. Η καταγραφή, οργάνωση, και ανάδειξη του πλούσιου διδακτικού υλικού της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης που παράχθηκε στη διάρκειά της.
3. Η εξέταση του περιεχομένου των διδακτικών πρακτικών ως προς τη μορφωτική τους ωφέλεια και την αντισταθμιστική τους δυναμική και όχι, αποκλειστικά, ως προς τον καινοτόμο χαρακτήρα τους.
4. Ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός της υλικοτεχνικής υποδομής του σχολείου.

Διοικητική λειτουργία

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

(Αξιολόγηση: 4)

Τα Σχολεία μας, 14^ο και 20^ο, λειτουργούν από τις επτά το πρωί, αρχίζοντας με την Πρωινή Ζώνη, μέχρι τις τέσσερις το απόγευμα με τη λήξη του Ολοήμερου.

Στην αρχή κάθε σχολικού έτους γίνεται η διατύπωση και η ιεράρχηση των στόχων μας καθώς και ο προγραμματισμός του έργου μας μέσα από συνεδριάσεις των Συλλόγων Διδασκόντων, κοινές και μη, και των Διευθυντών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με συλλογικότητα κατά τη λήψη των αποφάσεων, με σεβασμό στη διαφορετική άποψη και με βάση τις εμπειρίες που αποκτήθηκαν από το προηγούμενο έτος. Ο προγραμματισμός του σχολικού έτους 2020-2021, χρειάστηκε να προσαρμοστεί λόγω ιδιαίτερων συνθηκών και αναστολής λειτουργίας της δια ζώσης εκπαίδευσης για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η ενημέρωση εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων γίνεται άμεσα με χρήση κάθε πρόσφορου μέσου. (Ιστοσελίδα, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο, Μηνύμα στο κινητό, Viber, τηλέφωνο)

Προβλήματα που παρουσιάζονται και αφορούν σε μαθητές και εκπαιδευτικούς αντιμετωπίζονται με κατανόηση και διακριτικότητα και δίνονται λύσεις στο μέτρο των δυνατοτήτων μας.

Την οικονομική διαχείριση των Σχολείων μας έχει ο Διευθυντής του 14^{ου} Δημοτικού Σχολείου, αλλά ο προγραμματισμός και η ιεράρχηση των αγορών γίνεται σε συνεργασία με τη Διευθύντρια του 20^{ου} Δημοτικού Σχολείου και τη σύμφωνη γνώμη του κοινού Συλλόγου Διδασκόντων.

Κατά το τρέχον σχολικό έτος καταγράφηκε και επικαιροποιήθηκε, σύμφωνα με τις σχετικές εγκυκλίους του Υπουργείου, ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας και στάλθηκε ηλεκτρονικά σε όλους τους γονείς.

Με πρωτοβουλία των Διευθυντών και τη σύμφωνη γνώμη των εκπαιδευτικών των Ε΄ και ΣΤ΄ τάξεων και μετά

από ενθάρρυνση και ενίσχυση των μαθητών μας, έλαβαν μέρος στους Πανελληνίους Διαγωνισμούς Φυσικών και Μαθηματικών, όπως έκαναν κάθε χρόνο, παρά τις αντίξοες συνθήκες της πανδημίας.

Σε ό,τι αφορά δε στα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση του covid 19 και την ασφάλεια των μαθητών και εκπαιδευτικών των Σχολείων μας, καταβλήθηκε κάθε ανθρωπίνως δυνατή προσπάθεια ώστε να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μετάδοσης εφαρμόζοντας όλα τα πρωτόκολλα αντιμετώπισής του.

Κατά το διάστημα δε αναστολής της δια ζώσης εκπαίδευσης και διδασκαλίας εξ αποστάσεως, ενισχύθηκαν υλικά και ηθικά όλοι οι συμμετέχοντες σε αυτή τη δύσκολη διαδικασία, εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς με όλες μας τις δυνάμεις. Έχοντας επίγνωση του λειτουργήματος που επιτελούσαμε και επιτελούμε, κάναμε κατάθεση ψυχής για να κρατήσουμε ‘‘ζωντανή’’ την εκπαίδευση των μαθητών μας και να παράσχουμε κάθε δυνατή βοήθεια σε γονείς που δεν γνώριζαν από τεχνολογία, με το να λύνουμε προβλήματα ακόμα και τεχνικής φύσεως στο μέτρο των δυνατοτήτων μας φυσικά. Εκπαιδευτικοί μας πήγαιναν ακόμα και από πόρτα σε πόρτα για να δώσουν υλικό και σε μαθητές που δεν είχαν τη δυνατότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο, για να διατηρήσουν τους δεσμούς με το σχολείο, έστω και με αυτόν τον τρόπο.

Σχολείο και κοινότητα

(Αξιολόγηση: 4)

Η δικτύωση μεταξύ Σχολείων θα μπορούσε να προσφέρει έναν χώρο δημόσιας συζήτησης, για την ανταλλαγή εκπαιδευτικών πρακτικών, πρακτικών επίλυσης κοινών προβλημάτων και διαδικασιών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, την ανταλλαγή γνώσης και εμπειριών καθώς και τη συντονισμένη δράση για την επίτευξη κοινών σκοπών. Θα μπορούσε να συμβάλει στην ενεργοποίηση των συνεργαζόμενων Σχολείων σε μια κατεύθυνση υιοθέτησης κοινών αντισταθμιστικών πρακτικών για την ισότιμη μόρφωση των μαθητών που προέρχονται από στρώματα και κοινωνικές ομάδες που μειονεκτούν και την εν γένει βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου που παρέχει το Ελληνικό Δημόσιο Σχολείο προς όφελος όλων των μαθητών. Η αποτελεσματικότητα μιας τέτοιας δικτύωσης εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες όπως η επάρκεια των οικονομικών πόρων, ο διαθέσιμος σχολικός χρόνος, η σταθερότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού και η παροχή κινήτρων που το κινητοποιούν.

Στο περιβάλλον του ελληνικού σχολείου που υποφέρει από τη χρόνια υποχρηματοδότηση, την άκαρπη και ατελέσφορη διαχείριση του σχολικού χρόνου που εξουθενώνει τους εκπαιδευτικούς, την αδιάκοπη μετακίνηση εκπαιδευτικών από Σχολείο σε Σχολείο και την έλλειψη σταθερού και μόνιμου προσωπικού η συγκρότηση δικτύων Σχολείων αποτελεί δυσεπίλυτο πρόβλημα. Ταυτόχρονα η αύξηση του φόρτου εργασίας των Διευθυντών χωρίς την ύπαρξη γραμματειακής υποστήριξης περιορίζει τις δυνατότητες αποτελεσματικού συντονισμού διαφορετικών σχολικών μονάδων. Στο επίπεδο των κινήτρων δεν διαφεύγει της προσοχής μας ότι τα τελευταία χρόνια συνολικά ο φόρτος εργασίας των εκπαιδευτικών έχει αυξηθεί και εμπλουτιστεί με νέα καθήκοντα: παραλαβή, έλεγχος και διανομή των σχολικών γευμάτων, κατάργηση της θέσης του υπεύθυνου ολοήμερου και του αντίστοιχου επιμίσθιου και διάχυση της ευθύνης σε όλους τους εκπαιδευτικούς κλπ. Την ίδια ώρα ο μισθός μας παραμένει καθηλωμένος για περισσότερα από δέκα χρόνια σχηματοποιώντας μια αντίφαση που μειώνει την διαθεσιμότητα για τα επιπλέον και μάλλον σύνθετα καθήκοντα που συνεπάγεται η παραγωγή έργου στα πλαίσια ενός δικτύου σχολείων.

Θετικά σημεία

Η συνεχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του ρόλου τους και στα καθήκοντά τους παρά τα εμπόδια που θέτουν οι εκπαιδευτικές πολιτικές του ΥΠΑΙΘ. Η θετική και σε γενικές γραμμές επιτυχής προσπάθεια των εκπαιδευτικών να κρατήσουν ζωντανή την εκπαιδευτική διαδικασία κατά τη διάρκεια της καραντίνας και να συμπεριλάβουν σ' αυτήν ακόμα και τους μαθητές που δεν διέθεταν τα απαραίτητα μέσα για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση. Ο διαρκής αγώνας των εκπαιδευτικών να εξασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις επιβίωσης των Σχολείων παρά την χρόνια υποχρηματοδότηση των σχολικών

μονάδων....

Σημεία προς βελτίωση

1. Η έλλειψη των αναγκαίων πόρων για τις λειτουργικές ανάγκες του Σχολείου.
2. Ο περιορισμός της εμπλοκής εξωτερικών παραγόντων, στην εσωτερική ζωή του Σχολείου, να περιορίζεται αποκλειστικά στη θεσμική τους παρέμβαση και όχι σε κάθε άξονα λειτουργίας της σχολικής μονάδας ώστε να μην την ετεροκαθορίζουν.
3. Ο διαχωρισμός των Σχολείων στη βάση ποσοτικών διακρίσεων που οδηγούν στην κατηγοριοποίηση τους και την δημιουργία επιλέξιμων/ανταγωνιστικών προφίλ για κάθε σχολική μονάδα.
4. Η άκαρπη και ατελέσφορη διαχείριση του σχολικού χρόνου που εξουθενώνει τους εκπαιδευτικούς.
5. Η πρόσληψη διοικητικού προσωπικού για την γραμματειακή υποστήριξη των σχολικών μονάδων.
6. Η απαλλαγή των εκπαιδευτικών από εξωδιδασκτικά καθήκοντα που δυσχεραίνουν το έργο τους και μειώνουν τον διαθέσιμο χρόνο που αφιερώνουν στις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών τους.
7. Η αύξηση των μισθολογικών απολαβών των εκπαιδευτικών.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

(Αξιολόγηση: 4)

Η συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις παράλληλα με την άσκηση των διδακτικών και των λοιπών επαγγελματικών τους καθηκόντων δεν είναι ούτε εύκολη ούτε και πολλές φορές ουσιαστική. Παρόλα αυτά οι εκπαιδευτικοί του σχολείου μας ερευνούν, σχεδιάζουν και δοκιμάζουν νέες μεθόδους καλών πρακτικών για τη βελτίωση της διδασκαλίας και των νέων παιδαγωγικών τάσεων. Αναπτύσσουν πρωτοβουλίες, διαμορφώνουν και εντάσσουν ρεαλιστικά σχέδια δράσης στην καθημερινή λειτουργία του σχολείου με στόχο να βελτιώσουν το διδακτικό τους έργο, να ενισχύσουν μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες, που δεν καλύπτονται από άλλους φορείς, ώστε να συμβάλουν στην ανάπτυξη ενός λειτουργικού και βιώσιμου σχολείου.

Στην τρέχουσα σχολική χρονιά οι εκπαιδευτικοί μας συμμετείχαν σε σεμινάρια που πραγματοποιήθηκαν σε ψηφιακές τεχνολογίες, σε ενημερωτικές ημερίδες καθώς και σε ενημερωτικές και επιμορφωτικές δράσεις του Υπουργείου Παιδείας και σχετικών φορέων εκπαίδευσης.

Θεωρούμε όμως ότι η δια ζώσης επιμόρφωση από καταξιωμένους φορείς, με παράλληλη απαλλαγή των εκπαιδευτικών από τα διδακτικά τους καθήκοντα θα αποτελούσε μια εξαιρετική ευκαιρία για να επανεξετάσουν την εκπαιδευτική τους πρακτική, να την εμπλουτίσουν, να την τροποποιήσουν ή να την αναθεωρήσουν με νέες μεθόδους, στρατηγικές, προγράμματα, υλικά και τεχνολογία, ώστε να μην αφεθεί η διδακτική πράξη στη συνήθεια και την ρουτίνα.

Όλοι οι εκπαιδευτικοί να έχουν ίσες ευκαιρίες σε δωρεάν επιμορφώσεις.

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

(Αξιολόγηση: 4)

Οι διοικητικές, οργανωτικές και γραφειοκρατικές προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των Σχολείων σε ευρωπαϊκά και εθνικά προγράμματα είναι εξαιρετικά μεγάλες και χρονοβόρες, σε βαθμό που, συχνά, λειτουργούν ανασταλτικά ιδιαίτερα τη φετινή σχολική χρονιά με την πανδημία παρούσα σε όλο τον κόσμο. Για τους λόγους αυτούς δεν κατέστη δυνατή η συμμετοχή μας σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα.

Πιστεύουμε όμως ότι η γνωριμία και η συνάντηση με άλλα πολιτισμικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά πλαίσια κινητοποιούν τις διεργασίες μάθησης και θα αποτελούσαν ευκαιρίες ζωής για μαθητές που προέρχονται κυρίως από κοινωνικά και οικονομικά στρώματα με ιδιαίτερα προβλήματα. Επίσης, είναι εποικοδομητικό και χρήσιμο και για τους εκπαιδευτικούς να γνωρίσουν διαφορετικές κουλτούρες και πολιτισμούς και να ανταλλάσσουν ιδέες. Τα Δημοτικά Σχολεία μας θα πρέπει να αποκτήσουν γραμματειακή υποστήριξη για να συμμετέχουν σε τέτοιες χρονοβόρες, αλλά σημαντικές και ωφέλιμες πρωτοβουλίες.

Η ενίσχυση της συμμετοχής των εκπαιδευτικών σε δράσεις κοινωνικού ενδιαφέροντος απαιτεί την αποκατάσταση ενός σταθερού πλαισίου εργασίας και ασφαλούς κλίματος εμπιστοσύνης στο Σχολείο και του τερματισμό μιας περιόδου συνεχών και αμφιλεγόμενων επιχειρήσεων αλλαγής του.

Σε κάθε περίπτωση η αίσθηση της κοινωνικής και μορφωτικής ευθύνης που φέρουν οι εκπαιδευτικοί, τους στηρίζει στην ανάληψη διδακτικών παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση απειλών όπως η περιβαλλοντική κρίση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η καλλιέργεια πνεύματος αλληλεγγύης και σεβασμού όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα των πιο αδύναμων.

Θετικά σημεία

1. Συνεχής διάλογος μεταξύ των εκπαιδευτικών της πράξης για θέματα παιδαγωγικών και διδακτικών πρακτικών.
2. Ελεύθερη ανταλλαγή εκπαιδευτικού υλικού από τους εκπαιδευτικούς της πράξης στο διαδίκτυο.
3. Διδακτικές παρεμβάσεις και προγράμματα για την αντιμετώπιση απειλών όπως η περιβαλλοντική κρίση, η καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων και η καλλιέργεια πνεύματος αλληλεγγύης και σεβασμού όλων των ανθρώπων και ιδιαίτερα των πιο αδύναμων.

Σημεία προς βελτίωση

1. Απαλλαγή από διδακτικά καθήκοντα κατά το χρόνο επιμόρφωσης από

δημόσιους καταξιωμένους φορείς.

2. Κατάργηση ή τουλάχιστον δραστικός περιορισμός της εμπορευματοποίησης των επιμορφωτικών και μεταπτυχιακών σπουδών και κατάργηση της αγοράς μορίων για τον διορισμό και τη συμμετοχή στην επιλογή στελεχών.
3. Εξασφάλιση όλων των προϋποθέσεων (διοικητικών, τεχνικών, οικονομικών κλπ.) για την ανταλλαγή επισκέψεων με άλλα Σχολεία της χώρας ή στο εξωτερικό. Προτεραιότητα σε εκείνα τα Σχολεία οι μαθητές των οποίων έχουν λιγότερες δυνατότητες για πραγματοποίηση εκδρομών, ταξιδιών κλπ.